

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kónya Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt OMMF Elnöke alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perben az Egri Munkaügyi Bíróság által meghozott 4.M.461/2009/16. sorszámú jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság az Egri Munkaügyi Bíróság 4.M.461/2009/16. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az alperes elsőfokú hatósága a felperes M., G. G. út .. szám alatti építkezés munkavégzési helyén 2008. december 7-én és 2008. december 9-én munkaügyi ellenőrzést tartott, amelynek eredményeként határozatában megállapította, hogy a felperes, valamint Cs. V., H. S. és M. Zs. munkavállalók között 2008. december 6-án, a felperes és K. I. munkavállaló között 2008. december 6-án és december 7-én, a felperes és N. I. Z. munkavállaló között pedig 2008. december 9-én munkaviszony állt fenn, ezért a felperes foglalkoztatóként köteles e munkavállalókat érintően eleget tenni a munkaviszony létesítésével összefüggő bejelentési kötelezettségének. Az elsőfokú hatóság felhívta a felperest, hogy tartsa be a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) szabályait, és egyidejűleg 750.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta.

Az elsőfokú hatóság a határozatának indokolásában idézte az ellenőrzésbe bevont munkavállalók tanúvallomásáról felvett jegyzőkönyvben foglaltakat, amelyek alapján megállapította, hogy a

munkavállalók a felperes részére, annak utasítása és irányítása mellett meghatározott munkakörben munkaidőben és munkabér fejében munkát végeztek, a felek között azonban írásbeli munkaszerződés nem jött létre, és az AM könyvek szabályszerű kitöltésére sem került sor.

A határozat tartalmazza, hogy a felperesnek a tényállás megállítással kapcsolatos konkrét kifogásait és állításait a munkavállalók tanúvallomása nem támasztotta alá, ezért a hatóság a döntése meghozatalánál az utóbbiakat tekintette irányadónak. A foglalkoztatás a munkaviszony jellemző ismérveit mutatta, ezért az elsőfokú hatóság a felek közti jogviszonyt munkaviszonynak minősítette, és az Mt. 76. § (1) és (2) bekezdésébe, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 16. § (4) bekezdésébe ütköző munkaügyi szabálytalanság alapján a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) 7. § (7) bekezdésében meghatározott mérlegelési szempontokat figyelembe véve döntött a bírság összegéről.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság határozatában - lényegében az elsőfokú határozat indokolását megismételve - az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését, a bírság megfizetése alóli mentesítését és az alperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

Azt állította, hogy az alkalmi foglalkoztatásra vonatkozó jogszabályokat mindenben betartotta, ezért az alperes munkaügyi szabálysértést tévesen állapított meg a terhére. Fenntartotta a közigazgatási eljárásban a tényállás megállítással kapcsolatos észrevételeit és nyilatkozatait, azok alátámasztására és a tényállás teljeskörű feltárása érdekében bizonyítási indítványt terjesztett elő.

Az Egeri Munkaügyi Bíróság a 4.M.461/2009/16. számú ítéletében az alperes 4122-02/2009-5010. számú határozatát a 2009-5210.J.J.K. határozatra is kiterjedően megváltoztatta, és a kiszabott 750.000 forint bírság összegét 30.000 forintra mérsékelte.

A munkaügyi bíróság a széles körben lefolytatott bizonyítási eljárás során Cs. V., M. Zs. és H. S. munkavállalókat tanúként kétszer is meghallgatta. A tanúvallomásoknak, a perben becsatolt okirati bizonyítékoknak és a per egyéb adatainak egybevetése és értékelése alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy december 6-án (szombaton) Cs. V. nem a felperesnek végzett munkát, hanem a munkavégzés helyéről saját részére tűzifát szállított, amelynek során K. S. és M. Zs. neki segített. Ennek folytán Cs. V.-nak nem kellett AM könyvet kitöltenie, K. I. és M. Zs. vonatkozásában pedig

ő minősült munkáltatónak, akiknek az ÉMO Regionális Munkaügyi Központ által leigazolt alkalmi munkavállalói könyvébe 2008. december 6-ával Cs. V., mint munkáltató az aznapra vonatkozó alkalmi foglalkoztatást szabályosan bejegyezte. Ugyancsak az ÉMO Regionális Munkaügyi Központ igazolása szerint N. I. Z. 2008. december 9-én reggel 8 órakor a kirendeltségen K. K.-né ügyintéző megjelent.

A munkaügyi bíróság a munkaügyi központ által leigazolt AM könyveket, valamint a munkaügyi központ által kiadott igazolást ítéltelése alapjául elfogadta. Utalt arra, hogy az alperest terhelte volna annak bizonyítása, miszerint az AM könyvek a helyszíni ellenőrzéskor nem ekként voltak kitöltve. A munkaügyi felügyelők azonban az AM könyvek ezen oldalait nem nézték meg, így a tanúvallomásokot és a bemutatott okiratokat az alperesi oldalról semmi nem cáfolta. A munkaügyi bíróság nem találta bizonyítottnak, hogy N. I. Z. 2008. december 9-én munkát végzett, miután reggel a munkaügyi központban megjelent, és M. K.-al a munka irányítójával egybehangzóan vallotta, hogy a munkaügyi ellenőrökkel egy időben érkezett a munkavégzési helyre, és az ellenőrzés időpontjában munkát még nem végzett.

Minderre tekintettel a munkaügyi bíróság Cs. V., M. Zs., K. I. és N. I. Z. tekintetében a felperes terhére megállapított munkaügyi szabálysértéseket nem találta bizonyítottnak. Ugyanakkor nem fogadta el a felperesnek azt az érvelését, hogy H. S. munkavállaló a 2008. november 28-ai munkanapját, amikor is AM könyv kiállítását követően munkavégzésre az otthonából történt csőtörés miatt nem került sor, december 6-án „csúsztatta le”. Erre az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény (Alk.tv.) nem ad lehetőséget. A munkavállalót érintően a felperes részéről a megállapított munkaügyi szabálysértés megtörtént, amelyre tekintettel a munkaügyi bíróság a Met. 7. § (1) bekezdés a) és (2) bekezdés a) pontja alapján a kiszabott bírság összegét 30.000 forintra módosította.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a felperes keresetét elutasító határozat meghozatalát, másodlagosan a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalra utasítását, valamint a felperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

A bíróság részéről a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak megsértését állította, mivel a Pp. 339/A. § kimondja, hogy a közigazgatási határozat jogszerűségét a bíróság a közigazgatási határozat meghozatalakor hatályos jogszabályok és a fennálló tények alapján vizsgálja felül, hacsak a jogszabály eltérően nem rendelkezik. A mérlegelési jogkörben meghozott jogerős

közigazgatási határozat a Pp. 339/B. §-ában foglaltaknak megfelelt, és a munkaügyi bíróság nem adta indokát annak, hogy miért rendelte el valamennyi munkavállaló tanúkénti meghallgatását. Az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett, a munkavállalókat a helyszínen meghallgatta, akik a hamis tanúzás büntetőjogi következményeire történő figyelmeztetés után tették meg vallomásukat. Ennek során egyértelműen és egybehangzóan K. L.t, az alperes törvényes képviselőjét nevezték meg munkáltatójuknak, Cs. V. magánszemély foglalkoztatóról nem beszéltek.

A felperes által a közigazgatási eljárásban előadottakat az első és másodfokú hatóság figyelembe vette, és azok elutasításának indokait a határozatában közölte. A munkaügyi bíróság nem adta kellő indokát annak, hogy miért tekinti erősebb erejű bizonyítéknak a munkavállalók perbeli tanúvallomását, az eseményekhez a közelebbi felvett tanúmeghallgatási jegyzőkönyvekben foglaltakhoz képest.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és az alperesnek a költségekben való marasztalására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 330/A. § (2) bekezdése szerint, ha a közigazgatási eljárás hivatalból indult, vagy a közigazgatási szerv a tényállás megállapítási kötelezettségének nem tett eleget, a közigazgatási szerv köteles a határozat (a szakhatóság az állásfoglalás) alapjául szolgáló tényállás valóságának bizonyítására, ha azt a felperes vitatja.

A felperes már az elsőfokú eljárás során konkrétan megjelölte a lefolytatott eljárással kapcsolatos kifogásait, amelyekkel szemben az elsőfokú hatóság további eljárási cselekmény lefolytatása nélkül a felvett jegyzőkönyvben foglaltakra hivatkozott. A jegyzőkönyvek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú hatóság 2008. december 7-én is ellenőrzést tartott, és ezen a napon M. Zs.-, H. S.-t és Cs. V.-t is meghallgatta (268317, 268020 és 268136. többszámú jegyzőkönyvek). Cs. V.-t ekkor az ellenőr az előző napi (szombati) munkavégzésről nem kérdezte, és 7-én az AM könyvet rendben lévőnek találta. December 6-a szombat említése nevezett esetében a december 9-ei ellenőrzés során felvett jegyzőkönyvben szerepel, amellyel kapcsolatban P. B. munkaügyi felügyelő tanúmeghallgatása során azt vallotta, hogy az AM könyvben szombatra vonatkozóan nem volt bejegyzés, de nem kérdezett rá, hogy a munkavállaló ezen a napon mit és kinek dolgozott szombaton (4.M.461/2009/16. jegyzőkönyv). A december 7-én felvett jegyzőkönyvben sem M. Zs., sem H. S.

munkavállalók esetében nem került szóba a december 6-ai szombati munkavégzés (268317. és 268020. tömbszámú jegyzőkönyvek).

A közigazgatási határozatok felülvizsgálata során a munkaügyi bíróság nem hagyhatta figyelmen kívül, hogy a munkaügyi ellenőrzés nem vasárnap, vagyis 7-én, hanem csupán 9-én terjedt ki a három nappal korábbi, szombati napra, ezért nem követett el eljárásjogi szabálysértést, amikor az ezen a napon történtek tekintetében helyt adott a felperes bizonyítási indítványának, és tanúként hallgatta meg az érintett munkavállalókat.

Az ügy érdemét illetően az alperes a jogerős ítéletet a bírói mérlegelés körében támadta. A felülvizsgálati eljárásban azonban a bizonyítékok ismételt összevetésének és felülmérlegelésének nincs helye, az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértést csak a bizonyítékokból levont kirívóan okszerűtlen következtetés valósít meg, ilyet azonban a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelemben foglaltak alapján nem tárt fel (2002.29.).

A perben két alkalommal meghallgatott tanúk (Cs. V., M. Zs. 4.M.461/2009/8. és /16. számú jegyzőkönyv), valamint K I. (4.M.461/2009/16. számú jegyzőkönyv) a hamis tanúzásra történő figyelmeztetés után egybehangzóan adták elő, hogy december 6-án nem végeztek munkát a felperes részére. AM könyvükben foglalkoztatóként ezen a napon Cs. V. szerepel, melynek ellenkezőjét ítéleti bizonyossággal az alperes a perben nem bizonyította. N. I. Z. a munkaügyi központ igazolása szerint 2008. december 9-én reggel 8 órakor ügyintézés céljából a kirendeltségen megjelent, a munkavégzés helyére a munkaügyi ellenőrökkel egy időben érkezett. ezért a munkaügyi bíróság nem vont le okszerűtlen következtetést arra vonatkozóan, hogy az ellenőrzés időpontjában a munkába állítása még nem történt meg.

A fenti indokolásra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-ában foglaltak alapján a felperest az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontjában megillető személyes illetékmentességre figyelemmel a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2011. november 16.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,
Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

*A kiadmány hitelével:
bírószági tisztviselő*